

RIKSDAGENS SVAR 88/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om grundläggande utbildning, lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om grundläggande utbildning, lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet samt lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (RP 57/2003 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 2/2003 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen följer upp hur morgon- och eftermiddagsverksamheten utvecklas vad beträffar omfattning, kvalitet och allsidigt tjänsteutbud och vilka effekter lagen har på finansieringen av och priset på tjänsterna samt lämnar en utredning om frågan till kulturutskottet våren 2006.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om grundläggande utbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om grundläggande utbildning (628/1998) 1 och 43 §, av dessa lagrum 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1288/1999, samt
fogas till lagen ett nytt 8 a kap. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag bestäms om grundläggande utbildning och läroplikt.

I denna lag bestäms dessutom om den förskoleundervisning som i regel ges året innan läro-

plikten uppkommer, om den påbyggnadsundervisning som ges dem som slutfört den grundläggande utbildningens lärokurs och om den förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen samt om morgon- och eftermiddagsverksamhet. Om förskoleundervisning enligt denna lag ordnas på en sådan dagvårdsplats som avses i 1 § 2 eller

3 mom. lagen om barndagvård (36/1973) tillämpas på förskoleundervisningen dessutom, om inte något annat bestäms i denna lag eller i en förordning med stöd av den, vad som bestäms i lagen om barndagvård eller i en förordning med stöd av den.

Bestämmelser om grundläggande utbildning för andra än läropliktiga finns i 46 §.

Bestämmelser om morgon- och eftermiddagsverksamhet finns i 8 a kap. Av lagens övriga bestämmelser tillämpas 40, 41 och 43 § samt 44 § 2 och 3 mom. på morgon- och eftermiddagsverksamhet.

43 §

Finansiering

För utbildning samt morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt denna lag beviljas finansiering för anläggningsprojekt och driftskostnader så som bestäms i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

8 a kap.

Morgon- och eftermiddagsverksamhet

48 a §

Mål och grunder

Syftet med morgon- och eftermiddagsverksamheten är att stödja hemmets och skolans fostrande arbete samt att stödja utvecklingen av barnens känsloliv och barnens etiska utveckling. Morgon- och eftermiddagsverksamheten skall dessutom främja barnens välfärd och jämlikhet i samhället samt förebygga utslagning och öka delaktigheten.

Morgon- och eftermiddagsverksamheten skall erbjuda barnen allsidiga möjligheter att delta i ledd och rekreerande verksamhet och möjliggöra vila i en lugn miljö, under tillsyn av en yrkeskunnig och för uppgiften lämplig person.

Utbildningsstyrelsen beslutar om målen för och det centrala innehållet i den morgon- och ef-

termiddagsverksamhet som avses i denna lag (*grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamhet*). Utbildningsstyrelsen bereder grunderna i samarbete med forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården.

48 b §

Anordnande och omfattning

Kommunen kan anordna och skaffa morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i denna lag. Om kommunen anordnar eller skaffar morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i denna lag, skall verksamheten erbjudas eleverna i årskurs ett och två i alla skolor i kommunen samt i fråga om övriga årskurser till elever som avses i 17 § 2 mom. i den omfattning kommunen beslutar.

Ansökan till morgon- och eftermiddagsverksamhet skall ske på det sätt som kommunen förutsätter. Kommunen skall på förhand meddela på vilka ställen morgon- och eftermiddagsverksamhet anordnas, vid vilken tidpunkt verksamheten börjar och slutar samt på vilket sätt ansökan till den kommunalt ordnade eller skaffade morgon- och eftermiddagsverksamheten sker. Vid intagningen till verksamheten skall lika intagningsgrunder tillämpas på barnen.

Kommunen kan ordna morgon- och eftermiddagsverksamhet själv eller i samråd med andra kommuner eller skaffa tjänsterna av någon annan offentlig eller privat serviceproducent. Den kan också skaffa tjänsterna genom att betala serviceproducenten understöd för ändamålet. Olika språkgruppers behov skall beaktas när verksamheten ordnas. Kommunen svarar för att de tjänster som den skaffar ordnas enligt denna lag. Morgon- och eftermiddagsverksamhet skall ordnas med beaktande av att de barn som deltar i verksamheten och som enligt 32 § har rätt till stöd för skolresor har möjlighet att använda denna förmån.

Varje barn som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamhet skall erbjudas sådan verksamhet 570 timmar under skolåret. Att delta i verksamheten är frivilligt för barnen. Verksamhet kan ordnas under skolåret på vardagar i regel

mellan klockan 7.00 och 17.00. Verksamheten skall planeras i samråd med hemmen och de som anordnar verksamheten. Kommunen skall anta en verksamhetsplan för morgon- och eftermiddagsverksamhet som avses i denna lag. Närmare bestämmelser om verksamhetsplanens innehåll kan ges genom förordning av statsrådet.

48 c §

Utvärdering

Syftet med utvärderingen av morgon- och eftermiddagsverksamheten är att säkerställa att målen enligt 48 a § nås. Kommunen skall utvärdera den morgon- och eftermiddagsverksamhet som den ordnar eller skaffar samt delta i extern utvärdering av verksamheten. De viktigaste resultaten av utvärderingarna skall offentliggöras.

48 d §

Rätt till en trygg miljö och studiesociala förmåner

Ett barn som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamhet har rätt till en trygg miljö i verksamheten. Ett barn som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamheten skall få mellanmål. Vården vid olycksfall som drabbat ett barn i morgon- och eftermiddagsverksamheten är avgiftsfri för barnet.

48 e §

Personal

I morgon- och eftermiddagsverksamheten skall med beaktande av hur verksamheten är ord-

nad finnas ett tillräckligt antal yrkeskunniga ledare. Behörighetsvillkoren för ledare i morgon- och eftermiddagsverksamheten bestäms genom förordning av statsrådet.

48 f §

Avgifter

För morgon- och eftermiddagsverksamhet kan bestämmas en månadsavgift. Kommunen beslutar om storleken på månadsavgiften som får uppgå till högst 60 euro. Avgiften kan tas ut för varje sådan månad då barnet deltar i verksamheten. Om verksamheten ordnas högst 10 dagar i månaden, tas endast hälften av avgiften ut. Om barnet på grund av egen sjukdom inte kan delta i verksamheten under en längre tid än 10 dagar under en kalendermånad, tas likaså endast hälften av avgiften ut. Om en frånvaro som beror på egen sjukdom pågår en hel kalendermånad, tas ingen avgift ut. Deltar barnet av någon annan orsak inte i verksamheten under en hel kalendermånad, tas i avgift ut hälften av månadsavgiften. Andra avgifter kan inte tas ut för deltagande i verksamheten.

Avgifterna kan efterskänkas eller nedsättas, om det finns skäl därtill med beaktande av vårdnadshavarens underhållsskyldighet eller utkomstmöjligheter eller vårdsynpunkter.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2004.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-sätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 21 augusti 1998 om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) 16 § 2 mom., 45 § 1 mom. och 48 § 1 mom.,
dess lagrum sådana de lyder, 16 § 2 mom. i lag 1389/2001, 45 § 1 mom. i lag 1146/2000 och 48 § 1 mom. i lag 1211/2000, samt
fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1211/2000, en ny 3 a-punkt och till lagen nya 13 a och 21 a § som följer:

5 §

Grund för beräkning av finansieringen

Finansieringen för driftskostnader som gäller undervisnings- och kulturverksamhet bestäms enligt kalkylerade grunder. Finansieringen bestäms

— — — — —
3 a) i morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning på basis av antalet ledda timmar och det per timme bestämda priset per enhet,
— — — — —

13 a §

Statsandel för driftskostnader för morgon- och eftermiddagsverksamhet

Kommuner som anordnar morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning beviljas statsandel för driftskostnaderna till 57 procent av det belopp som fås när det antal timmar som fastställts för kommunen för nämnda verksamhet som grund för beräkning av statsandelen multipliceras med det pris per enhet som bestämts per timme.

16 §

Genomsnittliga priser per enhet

— — — — —
Priserna per enhet bestäms av undervisningsministeriet. De priser per enhet som avses i detta kapitel bestäms med undantag för de priser per

enhet som avses i 19 § 7 mom., 21 § 1 mom., 21 a och 22 § så att de belopp som beräknats enligt priserna per enhet och som läggs till grund för finansieringen sammanlagt motsvarar de belopp som beräknas på basis av de genomsnittliga priserna per enhet.

21 a §

Priserna per enhet för morgon- och eftermiddagsverksamhet

Undervisningsministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten priset per ledd timme för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning.

45 §

Beviljande och justering av finansiering

Statsbidragsmyndigheten beviljar utan ansökan kommunen eller någon annan anordnare av verksamhet enligt någon av de lagar som nämns i 1 § den statsandel som avses i 6, 13, 14 och 15 § samt den finansiering för driftskostnader som avses i 7 och 11 § samt beviljar kommunen den i 13 a § avsedda finansieringen så som bestäms i 16 § 2 mom. lagen om statsandelar till kommunerna.
— — — — —

48 §

Fastställande av antalet prestationer som används vid beräkning av finansieringen

Undervisningsministeriet fastställer årligen inom ramen för statsbudgeten det antal studerandeårsvetken, studieveckor, undervisningstimmar, ledda timmar och årsvetken som skall läggas till grund för finansieringen för det följande finansåret.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2004.

Utan hinder av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturvetksamhet kan antalet ledda timmar som läggs till grund för finansieringen av morgon- och eftermiddagsvetksamhet enligt 5 § 3 a-punkten, priset per enhet och finansieringen av vetksamheten för 2004 bestämmas under nämnda år.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 14 juni 2002 om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) 2 § 2 mom. 6 och 7 punkten samt fogas till 2 § 2 mom. en ny 8 punkt och till lagen en ny 5 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

På de villkor som anges i 1 mom. tillämpas lagen även på

6) serviceproducenter enligt lagen om tillsyn över privat socialservice (603/1996),

7) serviceproducenter enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990), och

8) skaffande av tjänster för morgon- och eftermiddagsvetksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

5 a §

Straffregisterutdrag vid morgon- och eftermiddagsvetksamhet

Om en kommun eller samkommun skaffar morgon- och eftermiddagsvetksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning av en offentlig eller privat serviceproducent, skall kommunen eller samkommunen kräva att en person vars arbete omfattar uppgifter som avses i 2 § 1 mom. utan dröjsmål visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen, om inte personen i fråga sköter dessa uppgifter inom ett tjänste- eller anställningsförhållande till serviceproducenten. Ett straffregisterutdrag skall visas

RSv 88/2003 rd — RP 57/2003 rd

upp också innan någon annan person än den som anges i avtalet anställs för uppgifter enligt 2 §. Serviceproducenten skall anmäla saken till kommunen eller samkommunen.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2004.

Helsingfors den 3 december 2003
